

Η λέξη Door =Δορά(δέρμα) είναι πανάρχαια Ελληνική λέξη και φανερώνει την ιστορία του ανθρώπου εδώ και χιλιάδες χρόνια

Έρευνα και επιμέλεια κειμένων: Δημήτρης Συμεωνίδης JP

Μέρος Α: Οικισμός Δισπηλιού στην Καστοριά

Η λέξη Door =Δορά(δέρμα) είναι πανάρχαια Ελληνική λέξη και φανερώνει την ιστορία του ανθρώπου εδώ και χιλιάδες χρόνια. Door = Δορά.

Οι Ινδιάνικες κατοικίες ήταν οι καλύβες. Ήταν ψηλές άνετες από 7 δέρματα Βισώνων. Στο κέντρο υπήρχε το τζάκι (ένας μικρός λάκκος κάτω από μία τρύπα της κορφής για τον καπνό. Υπήρχε ένα γρήγορο σύστημα σπσίματος και μαζέματος των σκηνών (τίπις) πράγμα που βοηθούσε στις συχνές μετακινήσεις.

Etymology dictionary
door M.E. merger of O.E. dor (neut.; pl. doru) «large door, gate,» and O.E. duru (fem., pl. dura) «door, gate, wicket,» both from P.Gmc. *dur- (Cf. O.S. duru, O.N. dyrr, Dan. dør, O.Fris. dure, O.H.G. turi, Ger. Tür), from PIE *dhwer- «a doorway, a door, a gate»

(Gk. thura,) L. foris, Gaul. doru «mouth,» Goth. dauro «gate,» Skt. dvārah «door, gate,» O.Pers. duvara- «door,» O.Prus. dwaris «gate,» Rus. dver' «a door»). The base form is frequently in dual or plural, leading to speculation that houses of the original Indo-Europeans had doors with two swinging halves. M.E. had both dure and dor; form dore predominated by 16c., but was supplanted by door. A door is what a dog is perpetually on the wrong side of. [Ogden Nash]

Λεξικόν της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας του Ιωαν. Σταματάκου

Δορά,ή (δέρω).Δέρμα ζώου,τομάρι. «προβιά»

Δέρω, ιων. Δείρω .αόρ. α. έδειρα. Δαρήσομαι .αόρ.α. εδάρθην

αόρ.β. εδάρην πρκ δέδαρμαι. αφαιρώ το δέρμα, εκδέρω «γδέρνω»

Π ως ξυλοκοπώ, μαστιγώνω.

Ετυμ, Ι εκ. ρ. δερ. δέρω, δέρμα, δορά (βλ. τας λ, λ,.δορός (ασκός)

Η πορεία της χρήσης των λέξεων την παλαιά εποχή σήμαινε πράγμα και μετά οι λέξεις με την σημασία τους τις χρησιμοποιούσαν όλοι. Παράδειγμα: Η λέξη διφθέρα- (τεφτέρι- Ντάφταρ στα αραβικά). Η διφθέρα στα αρχαία σήμαινε αρχικά το δέρμα το κατεργασμένο, το πετσι. Είναι λέξη πολύ παλιά, αφού στα μυκηναϊκά υπάρχει ένας διφθεροφορος (διφθεροφόρος;). Προέρχεται από το ρήμα δέφω, το οποίο σήμαινε «κάνω κάτι μαλακό τρίβοντάς το», όπως λέει το Λίντελ Σκοτ, κι αν πήγε το μυαλό σας στο πονηρό καλώς πήγε. Οι αρχαίοι έλεγαν δέφομαι ή δέφω εαυτόν γι' αυτή τη χρήση. Σε ένα ασεβέστατο απόσπασμα του κωμικού Εύβουλου για τον τρωικό πόλεμο, διαβάζουμε ότι οι

Αχαιοί δεν είχαν εταιίρες μαζί τους κι έτσι «εαυτούς δ' έδεφον ενιαυτούς δέκα».

Η λέξη περνάει στα περσικά πρώτα και από εκεί στα αραβικά ως diftar , daftar, από όπου τα τουρκικά tefter και defter, για να ξαναγυρίσει στη συνέχεια στα ελληνικά. Το ταξίδι φέρνει αλλαγές και επεκτάσεις σημασίας: περνώντας στα περσικά, η λέξη έφτασε να σημαίνει «κατάστιχο, μπιρώ» κι έτσι στα ινδικά daftardar λεγόταν ο ληξίαρχος ή ο έφορος, ενώ στην δημόσια διοίκηση της αποικιακής Ινδίας ο dufterdar ήταν ο ντόπιος αξιωματούχος της υπηρεσίας εισοδήματος. Στην οθωμανική αυτοκρατορία ο όρος έχει κεντρική σημασία στη διοίκηση: defter ήταν το κτηματολόγιο και η απογραφή περιουσιών και defterdar (δεφτερδάρης) ήταν ο διοικητής επαρχίας ή ο έφορος και αργότερα ο υπουργός οικονομικών· αυτά τα λέω σε συντομία, περισσότερα υπάρχουν στην Εγκυκλοπαίδεια του Ισλάμ.

Επίσης έχουμε την λέξη Church. Church βγήκε από τη λέξη Χριστός/Κύριος. Πρώτα ήταν το κυριακόν δώμα, δηλ. κυριακός είναι αυτός που ανήκει στον κύριο, το Θεό και εδώ στον κύριο το οποίο Αγγλικά αποδόθηκε σε churche, αργότερα circe και τέλος κατέληξε στο CHURCH από τον κύριο=belonging to the Lord. Το ίδιο όνομα Κύριος γράφτηκε και KIRK=church=εκκλησία. Ο Κυριακός οίκος έγινε μετά ουδέτερο ουσιαστικοποιημένο επίθετο, έγινε Κυριακόν ή στα Λατινικά έγινε Dominicum, το Church, επειδή έχει δύο φορές το Ch προκύπτει ως προερχόμενο από το Κυριακό που έχει δύο φορές το κ και έγινε η λέξη church και όχι η λατινική Dominicum. Η Λατινική λέξη Domus που είναι θηλυκού γένους σημαίνει οικία που επίσης είναι θηλυκού γένους και η λέξη Dominus σημαίνει κύριος. Εμείς, το όνομα της εκκλησίας γιατί το πήραμε έτοιμο από την Ελληνική Δημοκρατία της οποίας το

άνωτερο όργανο ήταν η Εκκλησία του Δήμου, την οποία εμείς την κάναμε την Εκκλησία του Κυρίου με... ορθόδοξη σημασία! Έχουμε λοιπόν και τη λέξη δορά που αργότερα έφτιαξαν τη λέξη Door.

Στην Ελλάδα οι Σαρακατσάνοι ζούσαν σε καλύβες

Η εργασία για το στήσιμο καλύβας φαίνεται απλή και συνοψισμένη, αλλά απαιτούσε προσεκτικό σχεδιασμό και επιτηδειότητα, ώστε να αντέχει σε θύελλες και να μένει ακλόνητη στην θέση της όσο ισχυροί άνεμοι και αν φυσάνε. Επιπλέον έπρεπε να εξασφαλίζει στεγανότητα σε περιπτώσεις βροχών και καταιγίδων, να προστατεύει κατά το δυνατό τους κατοκούντες από κρύο, που συχνά τον χειμώνα κατέρχεται αρκετούς βαθμούς κάτω από το μηδέν, καθώς και από την ζέση του καλοκαιριού. Για να επιτυγχάνονται όλα αυτά έπρεπε ο κάθε οικογενειάρχης να σπίνει την δική του καλύβα, δύο φορές μάλιστα τον χρόνο όταν συνέβαινε το τσελιγκάτο ν' αλλάξει θέση το φθινόπωρο και την άνοιξη. Αλλά και όταν δεν άλλαζε, τότε η καλύβα απαιτούσε εργασία συντήρησης για να διατηρεί την ανθεκτικότητά της και να παρέχει στους ενοίκους προστασία.

Με το στήσιμο του σκελετού της καλύβας έλγχε ο ρόλος του άνδρα. Τον τελειωμό της καλύβας τον αναλάμβαναν οι γυναίκες. Νωρίτερα είχαν πάει στο δάσος, είχαν κόψει με τσεκούρια κατάλληλα ξύλα για τον σκελετό της, και τα μετέφεραν φορτωμένες στην πλάτη. Ξαναπήγαιναν τώρα στο δάσος κι έκοβαν κλαδιά. Τα μετέφεραν πάλι στην πλάτη, έπλεκαν μ' αυτά τον σκελετό, ετοιμάζαν την καλύβα και τότε την πασάλειβαν με λάσπη απ' έξω κι από μέσα, για μόνωση. Στο δάσος, όμως, οι γυναίκες θα πηγαινούν συχνά να κόβουν ξύλα για μαγείρεμα και θέρμανση, και να τα μεταφέρουν πάντα στην πλάτη.

Η εργασία για το στήσιμο καλύβας φαίνεται απλή και συνοψισμένη, αλλά απαιτούσε προσεκτικό σχεδιασμό και επιτηδειότητα, ώστε να αντέχει σε θύελλες και να μένει ακλόνητη στην θέση της όσο ισχυροί άνεμοι και αν φυσάνε.